

Noua clădire a Liceului pedagogic din Cluj

Profesori care nu-și onorează diploma

În ultimul timp, la Brăila, ca și în alte părți ale țării, au început să apară, oarecum spașiți, cu rețete tirz și sincere sau prefăcute, învățători și profesori care vin, din nu știu ce birouri unde s-au ascuns până acum, să ceară posturi ori catedre. Firește, în locul lor, tot ația ani, la catedră au funcționat alții, uneori necalificați. Și trebuie să spunem că nu o dată acești suplinitori s-au dovedit cu tragere de inimă pentru instruirea și educarea elevilor, trudind în locul unde erau huzureau ascunși pe unde, în locuri căldute, la orașe.

Este adevărat că în acest an școlar numai 10 absolvenți din 159 nu s-au prezentat la post în județul Brăila, dar nu-i putem trece cu vederea nici pe aceștia. Unde or fi acum Gherghina Mocanu din Brăila, Corneliu Murgu din Timișoara, Stela Spinescu din Simeria, Czimandă Sanda Gădărgiu de la Cluj și alți șameni din promoția 1969? Unde vor fi lucrătorii? Poate la T.A.P.L. în funcții de „sociotoni”, ca Ion Nuțu, profesor de fizică, plecat de la Răcoava, unde fusese numit pentru anul școlar 1969-1970; poate la U.I.C.M., ca profesorul de matematică Pavel Boca; poate la Intreprinderea forestieră, ca învățătorul Leonida Cuprian, care s-a „transferat” la această întreprindere numai pentru că sediul ei în Brăila.

Ce poți să spui despre asemenea oameni care, deși s-au pregătit pe școlile statului pentru funcția alt de nobilă a muncii de formare a tineretului, și petrec ceasuri și zile interminabile pe la usile inspectoratelor școlare, ale consiliilor populare sau ale cîște și căror instituții, gata să accepte orice numai să nu lucreze la saie? Ce poți să spui despre alți tineri, care au abia terminat studiile și se „imbolăvesc” peste noapte (prea ușor se capătă dovezile cu poezii și iscălituri autorizate), făcînd orice să se convingă lumea că numai în marile orașe pot da măsura valorii lor? Un singur lucru că nu se poate vorbi la acesți „specialiști” nici de seriozitate, nici de vocație profesională și nici de demnitate umană.

La adresele trimise celor care nu-și onorează diploma, la apelurile repetate de a veni în mijlocul elevilor care încă îi așteaptă, inspectoratul școlar al județului nostru nu a primit nici un răspuns, afară de plicul înmormat de la Sibiu cu mențiunea: „Destinatul este la București pentru o anumită timp, iar școlarul refuză primirea”. „Destinatul” se numește Andrei Pristeanu, repartizat la Liceul din Măxișeni.

Spun unii dintre fugarii că se „plănușcă” la saie și nu pot să-și etaleze cunoștințele și talentele. Le recomandăm să stea de vorbă

cu profesorul de română Ilie Voinea, care a absolvit Facultatea de filologie în 1963 și de atunci lucrează în satul Jirliu. Anul trecut a prezentat în cadrul filialei Societății de științe filologice o lucrare deosebit de valoroasă: „Sentimentul timpului în poezia lui Mihai Eminescu”. Sau cu profesorul de aceeași specialitate Ion Munteanu, de la Tichilești, care a îndeplinit cu elevii săi o meritorie acțiune de culegere a elementelor de vocabular specific graiului local. I-aș invita pe fugarii de la datoria de dascăl să o cunoască pe Sofia Bușcu — distinsă anul trecut cu titlul de „Învățător fruntas” pentru munca sa de peste 40 de ani desfășurată în școlile sătești, din care un sfert de veac la Zăna II, în Insula Mare a Brăilei, încă de pe cînd acolo era baltă neprimitoare și plină de spaimă — sau pe învățătoarea Dumitru Linde din satul Victoria, distinsă cu același titlu pentru că muncă de cinci decenii la școala satului și azi este încă sufletul activității culturale desfășurate aici. Astea toate sînt însemne „plafonare” sau munca la T.A.P.L.?

Am putea să cităm mulți dascăli de pe meleagurile brăilene care au înțeles să înfrunte greutățile, să asigure succesul elevilor lor și să se bucure de realizările de azi cu gândul la viitorul mai frumos. Asemenea dascăli sînt, de pildă, Marin Constantin, de 18 ani de zile director al Școlii generale din Berthești, după ce alți 18 ani a lucrat tot la țară, ca învățător, Lucia Zăvol, absolventă din 1969 a liceului pedagogic, care a cerut să fie repartizată la Titcov, în comuna Frecăței, tocmai la marginea îndepărtată a

insulei Brăilei, Florica Bortan de la Tăcău, comuna Mărașu, care desfășoară de 6 ani de zile o activitate laudabilă, cu rezultate din ce în ce mai bune, Rada Constantin, care și-a început acum cel de-al cincisprezecelea an al muncii sale didactice la Olăneasa, la marginea dinspre județul Vrancea a județului nostru, Ionel Dănilă, distins cu „Ordinul Muncii” clasa a III-a, învățător prețuit și iubit de toată lumea, care conduce școala de la Corbu Nou sau Dumitru Barac și C. Dogărescu, acum pensionar, care au locuit toată viața la Ianca și decenii de-a rîndul au făcut cinste școlii satului. Asemenea dascăli ca aceștia sînt și la Ciocile și la Esna, și la Movila Miresei, și la Traianu, și la Tepeș Vodă și în toate comunele județului Brăila.

Să-mi fie îngăduit să le spun celor care ne trimit cereri după cereri (uneori scrise cu grosolane greșeli), celor care încearcă încă să folosească anacronice „lanțuri ale slăbiciunilor” ca titlul de educator este un titlu nobil și înalt, care implică dragoste de om, dragoste de adevăr, de frumos, de lumină, pasiune și devotament pentru muncă. Aceștia sînt trăsăturile care îi caracterizează pe cei mulți. Ceilalți — cei puțini, din ce în ce mai puțini — au încă timp să se trezească și ei la realitate. Și trebuie să facă acest lucru cât mai repede, căci altfel nu numai școala, dar întreaga noastră viață socială îi va socoti în afara ei.

T. PETRIDE
profesor emerit
inspector școlar general
al județului Brăila

Cursuri de perfecționare pentru directori

Luni s-a deschis la București primul curs de perfecționare pentru directori de licee, organizat de Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic. Prelegerile sînt susținute de cadrele didactice de la catedrele „Condoverea, organizarea și planificarea învățămîntului” și „Pedagogie” ale Institutului.

Cursul — la care participă pentru început directori din Capitală — va avea o durată de trei săptămîni și va fi urmat de alte cursuri asemănătoare, care vor fi

organizate pînă la sfîrșitul anului școlar.

Tot luni, la Cluj s-a deschis un curs similar pentru directorii școlilor generale din localitate, organizat de filiala din Cluj a Institutului central de perfecționare a personalului didactic. Cursul are aceeași durată și același conținut ca cel din București.

În săptămînile următoare așteptați cursuri de perfecționare pentru directorii de școli se vor deschide și la Iași, Timișoara, Craiova și Brașov.

Rezultatele concursului revistelor școlare din liceele de cultură generală

La izbucnirea primului concurs al revistelor școlare din liceele de cultură generală, organizat de Ministerul Învățămîntului, C.C. al U.T.C. și aliați „Școlile teoretice”, juriul a acordat un număr de 30 premii și mențiuni.

- Premii I**
- 1. „Tara vișurilor noastre” — revista Liceului nr. 1 din Oradea;
 - 2. „Fie de sor” — revista Liceului „Mihai Viteazul” din Turda;
 - 3. „1969” — revista Liceului nr. 11 din București.
- Premii II**
- 1. „Pe-un picior de plai” — revista Liceului nr. 39 din București;
 - 2. „Muguri” — revista Liceului nr. 1 din Brașov;
 - 3. „Furtig” — revista Liceului „I. L. Caragiale” din București.

- Premii III**
- 1. „Hora” — revista Liceului nr. 10 din Cluj;
 - 2. „Tribuna elevilor” — revista Liceului pedagogic din Arad;
 - 3. „Ateneu nou” — revista Liceului „George Coșbuc” din București;
 - 4. „Poteți” — revista Liceului nr. 3 din Satu-Mare;
 - 5. „Hyperion” — revista Liceului din Darabani, județul Botoșani.
- Mențiuni**
- 1. „Aripi” — revista Liceului „Aurel Vlaicu” din București;
 - 2. „Luceafărul” — revista Liceului „Mihai Eminescu” din Satu-Mare;
 - 3. „Vlăstarul” — revista Liceului „Spiru Haret” din București;
 - 4. „Pași” — revista Liceului nr. 3 din Oradea;
 - 5. „Preledin” — revista Liceului „T. Vladimirescu” din București;
 - 6. „Zorile” — revista Liceului „Gh. Barițiu” din Cluj;
 - 7. „Băștea de acenizi” — revista Liceului „T. Arghezi” din Craiova;
 - 8. „Gînd înserat” — revista Liceului „I. Neicuț” din București;
 - 9. „Lăcăriri” — revista Liceului nr. 3 din Brașov;
 - 10. „Freamăt” — revista Liceului nr. 3 din Baia-Mare;
 - 11. „Albatros” — revista Liceului din Brănești, județul Ilfov;
 - 12. „Rapsoada chiorăneă” — revista Liceului din Soncuta-Mare, județul Maramureș;
 - 13. „Lyceum” — revista Liceului „Gh. Lazăr” din Sibiu.

- Premii II**
- 1. „Muza someșană” — revista Liceului „George Coșbuc” din Năsăud;
 - 2. „Sinteze” — revista Liceului „Stefan cel Mare” din Suceava.
- Premii III**
- 1. „Muguri” — revista Liceului nr. 24 din București;
 - 2. „Interferențe” — revista Liceului „Emil Racoviță” din Cluj.
- Liceele ale căror reviste au fost distinsе cu premii și mențiuni vor primi materiale didactice, discuri, diapositive, aparate de laborator, truse foto, utile procesului instructiv-educativ, avînd următoarea valoare:
- Premiul I — 2 000 lei;
 - Premiul II — 1 500 lei;
 - Premiul III — 1 000 lei;
 - Mențiune — 500 lei.

- REVISTE TIPĂRITE**
- Premii I**
- 1. „Tara vișurilor noastre” — revista Liceului nr. 1 din Oradea;
 - 2. „Fie de sor” — revista Liceului „Mihai Viteazul” din Turda;
 - 3. „1969” — revista Liceului nr. 11 din București.
- Premii II**
- 1. „Pe-un picior de plai” — revista Liceului nr. 39 din București;
 - 2. „Muguri” — revista Liceului nr. 1 din Brașov;
 - 3. „Furtig” — revista Liceului „I. L. Caragiale” din București.

Casele județene ale corpului didactic în sprijinul perfecționării învățămîntului

Din viața prevederilor art. 251 din Legea privind Statutul personalului didactic, Comitetele executive ale consiliilor populare județene au trecut, cu sprijinul Ministerului Învățămîntului, la înființarea caselor corpului didactic. Încă în cursul anului 1969 vor lua ființă asemenea instituții în 22 de județe.

Inaugurarea caselor corpului didactic din județele Mures, Brasov, Sălaj etc. a oferit, prin organizarea și planul de acțiune prezentate cu acest prilej, o imagine clară a activității acestor instituții metodic-științifice și cultural-educative ale personalului didactic din grădinițele de copii, școlii generale, licee de cultură generală, precum și pentru cadrele didactice care predau disciplinele de cultură generală în învățămîntul profesional și tehnic și în liceele de specialitate.

Desfășurîndu-și activitatea sub îndrumarea și controlul inspectoratelor județene, cu sprijinul birourilor executive ale consiliilor județene ale sindicatelor, casele corpului didactic vor contribui la perfecționarea și informarea operativă a învățătorilor și profesorilor în probleme de specialitate și metodic-pedagogice. În acest scop ele vor putea organiza lecturate, simpozioane, sesiuni de comunicare științifică, cicluri de conferințe, expuneri pe probleme de specialitate, psibo-pedagogice și metodice, cu caracter ideologic etic, estetic, ținute de oameni de știință, specialiști, cadre universitare, reprezentanți ai organelor de partid și de stat. În alegerea temelor pentru acțiunile de acest gen se va ține seama de datele noi intervenite în dezvoltarea diverselor domenii ale științei, tehnicii și culturii, precum și de cerințele predării acestora în școală. În felul acesta casele corpului didactic sînt concepute ca instituții strîns legate de ridicarea nivelului de pregătire al oamenilor școlii.

Organizînd schimburi de experiență pentru promovarea rezultatelor pozitive obținute de învățători și profesori în procesul instructiv-educativ, casele corpului didactic vor concentra în jurul lor dascăli cu foarte bună experiență la catedră și vor contribui la promovarea și generalizarea metodelor

eficiente de instrucție și educație. Totodată, instrucție dezbateri științifico-metodice s-a dovedit deosebit de fructuoasă. În cadrul acestor instituții se vor organiza analize ale programelor și manualelor școlare, ale planurilor de învățămînt, precum și ale diverselor aspecte teoretice și practice legate de folosirea metodelor și tehnicilor noi în învățămînt, de orientarea școlară a elevilor etc.

Pentru a sprijini pregătirea educatoarelor, învățătorilor și profesorilor în vederea obținerii gradelor didactice, casele județene vor organiza consultanțe de specialitate, consultanțe metodice și de tehnică a cercetării și elaborării lucrărilor metodice științifice. De asemenea, colaborînd cu Institutul central de perfecționare a personalului didactic și cu filialele acestuia, cu Institutul de științe pedagogice, precum și cu societățile științifice ale cadrelor didactice, aceste case pot să ajute activitatea de cercetare științifică contribuind la soluționarea unor probleme care necesită adunarea unor materiale de pe arii foarte largi, la verificarea și validarea organizată a unor din formele de organizare ale procesului instructiv-educativ.

Întreaga activitate a sanelor școlii este legată de buna organizare a informației și documentării de specialitate și psibo-pedagogic. În acest sens, casele județene ale corpului didactic își vor organiza și înzestra bibliotecile în așa fel încît, pe lângă indicații bibliografice, buletine informative sau lucrări de referință, să poată asigura, din fondul propriu de documentare sau cu ajutorul Centrului de documentare de specialitate și pedagogic, lucrările de bază necesare perfecționării continue a personalului didactic.

Este știut că dascălii nu-și desfășoară munca numai la rîndurile elevilor, ci și în rîndurile întregii colectivități tinere și mature din localitățile unde funcționează. Și pentru această latură a activității lor ei vor fi ajutați de către casele județene ale corpului didactic, care vor organiza manifestări culturale-artistice cu participarea unor formați ale învățătorilor și profesorilor, Organizînd excursii cu caracter documentar, de destindere și recreere pentru oamenii școlii, curînd activitatea cultural-artistică cu cea de perfecționare a elevilor, etc.

științifico-metodică, această instituție, care reia firul unei frumoase tradiții de organizare a corpului didactic, va fi cu adevărat „casa noastră”, sau cum le place să spună acum mulți învățători și profesori.

Conduce de profesori dintre cei mai buni care își vor exercita adevărată funcție în cadrul activității lor din afara clasei, organizîndu-și activitatea pe comisi metodice de specialitate și antrenînd colectivități largi de educatoare, învățători și profesori, casele județene își vor crea un mare prestigiu și vor fi de real folos.

Folosind cu chibzuită fondurile asigurate de către comitetele executive ale consiliilor populare județene sau obținute prin subvenții în bani și alte materiale de la instituții culturale-științifice sau persoane particulare, casele județene ale corpului didactic își vor lărgi și de un activitate și, în felul acesta, se vor interesa cu o nouă instituție menită să sprijine acțiunea de perfecționare a personalului didactic.

V. BUNESCU
director general adjunct
la Ministerul Învățămîntului

O nouă formă de documentare pedagogică

Recent înființat, Centrul de documentare universitară a luat o serie de inițiative menite să lărgescă sfera informării în probleme pedagogice și de învățămînt. Astfel s-a început editarea a 7 serii de broșuri cu aparate periodice, grupînd materiale din următoarele domenii: „Admiterea în învățămînt”, „Conducerea învățămîntului”, „Rolul, problemele și

sarcinile învățămîntului”, „Organizarea învățămîntului”, „Cadre didactice”, „Reforme în învățămînt”, „Învățămîntul programatic”, „Cercetarea științifică în învățămînt”. Primul număr al acestor caete de documentare pedagogică și de învățămînt a și fost pus la dispoziția cadrelor didactice.

De asemenea, a apărut primul număr din volumul cu apariție periodică „Cărți străine intrate în bibliotecile din România — seria educație-învățămînt”, editat de asemenea de Centrul de documentare universitară.

Materiale ajutătoare pentru învățarea geografiei

În Editura didactică și pedagogică, sub semnătura profesorilor Lila Badea și Tetea Alexandru au apărut două „Caiete de geografie” destinate elevilor din cla-

sele a V-a și a VI-a. Cele două caiete, axate pe problemele cuprinse în programe și cu copriază și schițe și hărți cu caracter aplicativ, sînt menite să vină în ajutorul elevilor în timpul orelor de clasă precum și în rezolvarea temelor date pentru acasă. Ele reprezintă un instrument folosit atât pentru fixarea cunoștințelor teoretice cit, mai ales, pentru formarea unor deprinderi de lucru cu harta de localizare spațială a unor obiecte și fenomene geografice.

Caietul pentru clasa a V-a prin schițe și exerciții propuse elevilor spre rezolvare, contribuie la înțelegerea unor noțiuni de geografie matematică, precum și a unor cunoștințe despre învelisurile geografice, dîndu-le posibilitatea să facă legătura între problemele teoretice și practice referitoare la orientare, aplicații practice pe hărți, aflarea coordonatelor geografice, măsurările Pămîntului și consecințele acestora etc. Partea a doua a aceluiași caiet cuprinde hărțile continentelor și ale țărilor prevăzute în programa școlară și incluse în manual.

Hărțile armenze să fie completate de elevi, care sînt ajutați în acest scop prin indicații referitoare la elementele principale ale armenzei. Caietul conține, de asemenea, unele date geografice (hipometria continentelor, rețeaua hidrografică, lacuri, insule etc.) care prezintă interes pentru elevi.

La rîndul său, Caietul de geografie pentru clasa a VI-a cuprinde elemente geografice fizică generală privind învelisurile Pămîntului și localizarea unor fenomene ce au loc în aceste învelisuri, hărțile continentelor și țărilor prevăzute în programa școlară și în manual, unele date geografice, ca și lecturi menite să suscite curiozitatea elevilor și interesul lor față de studiul geografiei.

P. BĂRGĂOANU
Complex audio-vizual școlar

La începutul acestui an școlar, la Liceul „Gh. Șincai” din București a fost

dat în folosință un modern complex audio-vizual, cuprinzînd un amfiteatru de 10 de locuri și un cabinet fonic pentru studii bibliografice străine, un aparat de înregistrare audio, un aparat de proiectie, instalație fonică, complexul facilitează lecțiile directe și inverse de tipul profesor-elev, profesor-grup de elevi, profesor-clasă și autocontrol. Încercîndu-se pe linia modernizării învățămîntului, această realizare permite să se optimizeze procesul de predare prin asigurarea celor mai favorabile condiții de folosire a mijloacelor auditive și vizuale în cadrul lecțiilor. Transmiterea unui volum de informații sporit în comparație cu acela realizat în condițiile obișnuite de lucru la tablă, asigurarea unui plus de randament atât în predarea cit și în însușirea cunoștințelor sînt cîteva din dezideratele care au impus înființarea acestui laborator audio-vizual.

ADRIAN JIGA

Tinerii folcloriști din Reteag

Elevii din Reteag frecventează de casa memorizabilă închinată lui Ion Pop Reteagului aflată în departe de școala lor. Așa s-a născut în rîndurile acestor elevi ideea de a arma plicul învelisului. Venind în întîmpinarea dorințelor lor, profesorii i-au ajutat să se constituie într-un cerc și le-au făcut cunoscute cîteva modalități de culegere și notare a folclorului.

Deși înființat de curînd, cercul are o activitate bogată. Cum e și firesc, una din primele sesiuni a fost consacrată personalității de folclorist a lui I.P. Reteag. Membrii cercului și-au propus, de asemenea, să alcătuiască o culegere din folclorul local, pe care să o intituleze „Mărarește ne-nșirate”. Harnicii căutători de frumuseți au și intrat în posesia a numeroase creații orale multe dintre ele de o certă valoare. Continuîndu-și munca ei

vor poposi în casele unor bătrîni, depozitari ai minunatelor noastre tradiții, înregistrînd la magnetofon spusele acestora.

Sfera de preocupări a cercului se va lărgi treptat, elevii dorînd să se ocupe și de etnografie. Întocmirea unui album de cușături naționale, dramatizarea unui basm, organizarea tradițiilor elevi ideea de a arma plicul învelisului. Venind în întîmpinarea dorințelor lor, profesorii i-au ajutat să se constituie într-un cerc și le-au făcut cunoscute cîteva modalități de culegere și notare a folclorului.

Deși înființat de curînd, cercul are o activitate bogată. Cum e și firesc, una din primele sesiuni a fost consacrată personalității de folclorist a lui I.P. Reteag. Membrii cercului și-au propus, de asemenea, să alcătuiască o culegere din folclorul local, pe care să o intituleze „Mărarește ne-nșirate”. Harnicii căutători de frumuseți au și intrat în posesia a numeroase creații orale multe dintre ele de o certă valoare. Continuîndu-și munca ei

Expoziție

La Clubul municipal al sindicatelor din învățămînt — București, cenașucul de arte plastice „Ion Andreescu” al profesorilor de desen a prezentat recent retrospectiva picturii Vasile Gh. Bud. Cete peste 60 de uleturi expuse, în care peisajistica este dominantă, sînt rodul unei munci de mai bine de 20 de ani. Timp în care pictorul și-a împletit activitatea de pedagog cu cea de creator în

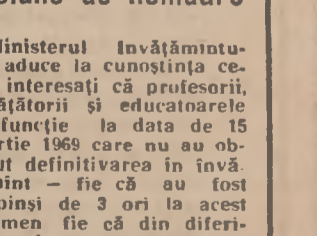
Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipii) București după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969-1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipii) București după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969-1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt

ACCESIBILITATEA LECȚIEI DE FILOZOFIE

În mod obișnuit, când se pune problema accesibilității unui obiect de învățământ se iau în considerare o serie de factori ce țin de conținutul, semnificația și nivelul cunoștințelor, de gradul analizelor și generalizărilor, de complexitatea și adâncimea explicațiilor. Totodată, accesibilitatea este raportată și la alți factori ce țin de elevii chemați să-și însușească aceste cunoștințe — pregătirea lor anterioară, nivelul dezvoltării lor intelectuale ș. a. Nu totdeauna se ia însă în seamă și atitudinea pe care o au elevii față de obiectul respectiv de învățământ. Se uită uneori că lecția devine mai accesibilă dacă stimulează capacitatea de receptivitate ale auditoriului, dacă este atractivă.

Ca obiect de învățământ, filozofia are foarte mari și numeroase posibilități de a atrage elevii, de a-i capta prin întrebările ei și de a le crea, prin răspunsurile sale, satisfacția de ordin teoretic, ideologic și etic. Accesibilitatea și atractivitatea lecțiilor de filozofie marxistă provin în primul rând din conținutul lor de idei, din spiritul lor viu, creator, din faptul că ele răspund setei de cunoaștere a tineretului. Dar toate acestea se realizează atunci când în predare se pune accentul nu pe caracterizări și etichetări, ci pe funcția cognitivă, teoretică și metodologică a filozofiei.

Se întâmplă însă de multe ori ca lecțiile de filozofie să aibă un caracter abstract și schematic, datorită faptului că predarea rămâne în domeniul esențelor pure, și ideilor nede, al relațiilor dintre noțiuni și concepte de maximă generalitate. Datorită și volumului mare de cunoștințe care trebuie predat într-o oră, unii profesori transmit ideea despre de forma lor concretă de manifestare. Într-o astfel de predare telegrafică se neglijează trecerile dialectice de la senzorial la abstract și invers. Lipsa de timp nu mai face posibilă, uneori, analiza exemplelor, referențele la experiența de viață a elevilor. În unele lecții se mai menține o manieră învechită, filozofia fiind socotită ca o sumă de principii și teze declarate, dar neexplicate. Chiar acolo unde se dau explicații, raportul dintre noțiunile explicate și noțiunile implicite este uneori departe de nivelul de înțelegere al elevilor. Principiile enunțate dar nedemonstrate, acceptate dar negândite de elevi îi determină să dea, la rîndul lor, răspunsuri formale. Am auzit astfel elevi afirmând că teoria darvinismului social este o teorie greșită, neștiințifică, fără a putea arăta însă de ce este greșită și de ce este neștiințifică, sau formulând ideea că munca l-a creat pe om fără a ști însă cum și în ce condiții a apărut omul.

De multe ori în predare nu se iau în considerare întrebările pe care și le poate pune elevul în legătură cu cunoștințele ce i se transmit. Destul de des lecțiile oferă concluzii de-a gata, adevăruri finite, elevul nefiind pus în situația de a le „descoperi” singur în procesul desfășurării orei. Aceasta se datorează faptului că

profesorul folosește prea puțin întrebarea, dialogul, nu dezlăuie contradicțiile cunoașterii, care dinamizează gândirea și ațită curiozitatea. Prea rar se apelează la lecții la forme și metode de transmitere și însușire a cunoștințelor specifice acestui obiect — problematizarea, conținutul, întrebările euristice, raționamentul analogic, discuția, exemplele vii etc.

Să ne oprim la o asemenea lecție cum este „Conștiința — funcția de creierului omensc, produs al vieții sociale” — ca să dăm un singur exemplu dintre atâtea posibile. Aici se poate folosi pe larg analogia, stabilindu-se asemănări și mai ales deosebiri între reflectarea din lumea anorganică și cea organică dintre reflectarea activă la om și cea pasivă, la animale. Se poate folosi de asemenea problematizarea — întrebându-se, de pildă, prin ce se deosebește conștiința umană de activitatea psihică a animalelor. Se pot pune, în această lecție, numeroase întrebări euristice. De pildă: ce fel de conștiință are omul? de ce are omul o conștiință rațională? etc. Problematizarea, întrebările euristice, cerințele demonstrației ne obligă să facem apel la argumente, la exemple vii. Bunăoară, în cazul lecției amintite se pot da exemple din viața pășărilor, a mamiferelor, a castorilor, a cîinilor, a deșinilor, se poate vorbi despre copilul Ramu, găsit și crescut de animale în pădure. Prin astfel de modalități putem să-i scoatem pe elevi din starea de indiferență, să-i mobilizăm pentru cunoaștere, să-i apropiem de filozofie, creându-le o puternică motivație internă a învățării.

În legătură cu activitatea și motivația învățării se vorbește desori despre rolul măiestriei pedagogice. Este, credem, timpul ca, pe baza unor analize, să explicăm de fapt în ce constă această măiestrie. Se spune de regulă că, pentru a da dovadă de măiestrie peda-

gogică, profesorul trebuie să predea captivant, să țină lecții pasionante. Dar întrebarea care se pune este cum poți preda captivant, cum poți fi pasionant? Care sînt modalitățile și tehnicile prin care se realizează aceste deziderate? Manualele de didactică existente neglijează în mare măsură latura emotivă a lecțiilor, uită că fiecare lecție trebuie să aibă tonalitatea ei afectivă. Și în predarea filozofiei pierdem uneori din vedere că acest obiect de învățământ se înțelege cu mintea, dar se însușește și cu glasul inimii. Aici își spun cuvîntul admirarea, plăcerea, satisfacția bucuria. Toate aceste sentimente trebuie să fie încercate pe rînd de elevul care ascultă lecția de filozofie. De aceea în lecție, pe lângă conținutul de idei, trebuie să fie prezent și sentimentul. Convingeri poate forma numai lecția care este receptată într-o anumită tensiune psihică, care emoționează. O asemenea tensiune rezultă din conținut, dar ea se naște și din formă — din verb, stil, comparație, metaforă, alegorie, dintr-un element care deseori e neglijat — gradul de idealitate și exemplul după cantitatea de informație și încărcătura afectivă a fiecăruia.

Ca o concluzie la cele de mai sus am dori să subliniem că predarea lecției de filozofie nu se poate limita la simpla reproducere de către profesor a textului din manual; ea presupune un adevărat personal, un element creator. Cămintea ei esențială este ea transmiterea cunoștințelor să se realizeze astfel încît să se găsească primum cel mai potrivit spre mintea și inima fiecărui elev. Realizată accesibilitatea cunoștințelor de filozofie elevilor devine fermă, durabilă, se vor transforma în convingeri proprii.

Prof. ION CODRU
Liceul nr. 36
Prof. VALDEMAR POPA
Liceul Matei Basarab

Studiu în bibliotecă

Disciplina muncii în școală este obligatorie chiar și pentru inspectorii

În urmă cu puțin timp, mai mulți părinți din Huși, județul Vaslui, ne-au scris că sînt tare nemulțumiți de faptul că fiii lor, aflați acum într-una din clasele a XII-a umaniste ale Liceului „M. Kogălniceanu” din localitate, nu studiază matematica așa cum ar trebui. Neînțelegem seama de normele elementare de conduită a programului, de dozarea eforturilor elevilor, cele două ore de matematică ale acestei clase sînt plătate în orar sîmbăta și luna, de la 8 la 9. Dar nu e numai aceasta. Și mai rău este că profesorul lipsește adesea de la lecții, ceea ce, evident, se răsfinge cu totul nefavorabil asupra pregătirii elevilor, mai cu seamă că situația aceasta dăinuie încă din clasa a IX-a.

Am fost la Huși într-o sîmbătă în noaptea a c. j. Căleasa școlară este în stare de funcționare și în ziua zilei noastre profesorii de matematică a lipsit de ore, liceul sau fiind pînă de un coleg.

Răspunsul școlii din prezenta și altele. Unora în dreptul orelor de matematică de la clasa de care vorbim a rămas loc gol; alții scrijelit este evident altul decît cel al titularului. Rubrica „matematică” a catalogului clasei respective — spre deosebire de toate celelalte rubrici — este albă.

Ce ar putea să fie de spus în fața unei asemenea situații un inspector ar întocmi un proces-verbal „tare” și ar propune o sanc-

țiune. În cazul nostru, lucrurile nu se petrec însă așa. Poate și pentru simplul motiv că profesorul care își neglijează clasa este... una și aceeași persoană cu inspectorul de matematică Eugen Filip.

Inspector la Vaslui și profesor la Huși, e cam greu de presupus că se poate omul împărți în două. Sarcini multiple la inspectorat, distanță mare și legături proaste cu trenul, anchete sau ședințe neprevăzute sînt piedici inevitabile, dar care se puteau prevedea de la început. Departe de noi gândim de-a-l bănuși pe inspectorul Filip de rea credință sau de a presupune el în timp ce elevii îl așteaptă, el să degeaba. Dar nu ne putem împăca nici cu această situație — cum s-ar zice, nici în car, nici în căruță, nici în telecablu. În fond, întrebarea este: cu ce sînt de vină elevii că profesorul lor are de rezolvat sarcini în altă parte?

Am scris rîndurile de mai sus pentru că mi s-au mai semnalat și alte cazuri în care inspectorii molări în școlile și în orele pe care le au la școală. Faptul că aceste ore de „leptură” sau „cultură” nu sînt remunerabile înseamnă că ele pot fi ignorate în totalitate. Răspunderea morală ține de elevii pe care îi are în grijă un educador este mult mai mare decît răspunderea materială. În disciplina muncii în școală este oare și aceasta pentru toți?

MIRCEA IONEL

Încă o întrebare pentru Inspectoratul școlar Ialomița

Într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre am scris despre prezentarea la posturi a titularilor profesori din județul Ialomița. La baza articulelor au stat documentarea proprie pe teren, precum și materialele care ne-au fost puse la dispoziție de inspectoratul școlar județean. Dar iată că unele date care ne-au fost furnizate de inspectoratul școlar s-au dovedit a fi false. Printre altele, ni s-a vorbit de profesorul Ion Aron care, zice-se, ar fi încasat indemnizația de instalare și apoi ar fi dispărut de la școală. Grava faptă pentru care este învinuit profesorul se dovedește însă a fi neadevărată.

Realitatea este că de la 1 septembrie Ion Aron, absolvent al Institutului pedagogic de 3 ani din București, se află la catedră, acolo unde a fost repartizat, în satul Săpunari din comuna Lehtiu. Tovarășul Mihai Nicoloș, primarul comunei Lehtiu, ne-a confirmat că profesorul Ion Aron n-a absentat de la școală, că el și-a început cariera didactică cu fruntea sus.

L-am cunoscut pe tîndrul profesor și ne-am dat seama de entuziasmul cu care și-a pornit activitatea, căutînd să fie de folos școlii și comunei în care muncește. Cu concursul conduc-

cerii școlii (director Marin Stancoș), încă din primele săptămîni de școală el a început să se preocupă de dotarea laboratorului de biologie și chimie al acesteia. Prin strădania sa, de pildă, au fost obținute de la Universitatea din București materiale didactice, substanțe chimice, planșe etc. De asemenea, profesorul a început să confecționeze cu concursul elevilor, planșe și desene, necesare predării științelor biologice și chimice.

Cum rămîne atunci cu informațiile pe care ni le-au dat tovarășii de la inspectoratul Ialomița? În articolul la care ne referim adresăm inspectoratului încă multe întrebări, la care pînă acum n-am primit răspuns. Am mai avea de adăugat una: cum cunoaște inspectoratul situația reală a activității tinerilor profesori? Am vrea să știm dacă au fost vizitați de lecții și îndrumați, dacă au fost în breuul fel călăuziți în primii pași pe care îi fac în carieră, dacă au fost sprijiniți în rezolvarea unor probleme privind cazarea, aprovizionarea cu combustibil pentru încălzire etc.

C. R.

„Galop” în predarea biologiei

Numeroase cadre didactice care predau biologia la clasa a XII-a ne-au semnalat că întîmpină serioase dificultăți în munca de transmitere a cunoștințelor respective. Care este cauza acestor dificultăți? După cum afirmă profesorii, programa este judicios alcătuită, iar manualul, elaborat de prof. univ. dr. docent Nicolae Botnarho și lector univ. dr. Cornelia Dorobanțu, asigură baza științifică necesară formării concepției materialist-dialectice a elevilor despre natură. Numai că atît programa cit și manualul au fost proiectate pentru predarea cunoștințelor în două ore pe săptămîină. Așa s-a și predat de altfel, în anul școlar trecut, la secțiile umaniste. În acest an, însă, numărul orelor acordate biologiei generale și la aceste secții s-a redus la jumătate, respectiv la o oră săptămînală, fără să se opereze o reducere a volumului lecțiilor. Teme care, conform situației din anul trecut, s-au predat în 2, 3 sau mai multe ore, trebuie predate acum într-o singură oră. În aceste condiții, evident, se ajunge la o foarte mare supraîncărcare a elevilor, de natură să pericliteze buna însușire a cunoștințelor. Este, de altfel, și ceea ce s-a afirmat la o recentă consfățire organizată de Societatea de științe biologice.

Dar să dăm cuvîntul profesorilor.

„Avînd drept bază teoria modernă a evoluției — ne spune profesora CECARA POPOVICI, inspector de specialitate la Inspectoratul școlar și municipiului Buznești — manualul poate înlesni elevilor cunoașterea adevărată a structurii materiei vii, a mecanismului transformării informației ereditare, a modului de organizare și de funcționare a populațiilor, a mecanismelor genetice și ecologice ale speciei, le poate lămurii esența progresului biologic, contribuind la formarea culturii generale necesare astăzi oricărui absolvent de liceu. Dar toate acestea nu se pot realiza atunci cînd trebuie să tratăm, de exemplu, o temă cum este „Rolul acizilor nucleici în ereditate” într-o singură oră.”

„Manualul este accesibil nivelului elevilor din clasa a XII-a — este părerea profesorului VALENTIN CIOBANU, de la Liceul „Unirea” din Brașov — dar cuprinde prea mult material pentru o singură oră pe săptămîină. De aceea, oricît de accesibil ar fi, cunoștințele pe care le prevede nu pot fi asimilate așa cum trebuie de către elevi.”

De aceeași părere este și profesorul ION RUSU, inspector de specialitate la Inspectoratul școlar județean Bistrița-Năsăud. „Manualul este modern și reflectă just transformările actuale ale biologiei — afirmă prof. Rusu — dar volumul cunoștințelor nu corespunde numărului de ore prevăzute pentru predare. Urmarea este că trecem peste lecții «în galop», fapt ce dăunează, desigur, fixării temeinice a cunoștințelor, legării de viață a diferitelor probleme tratate, formării unui complex armonios de cunoștințe.”

Din cele spuse de interlocutorii noștri rezultă clar că se impune o soluționare urgentă a problemelor pe care le ridică studiul biologiei în clasa a XII-a: fie că se reduce cerințele cuprinse în program, fie că se revine la predarea în două ore pe săptămîină. Pentru anul acesta, desigur, nu se poate aplica decît prima soluție, dar problema rămîne deschisă pentru viitoarele secții ale liceului de cultură generală.

VIOLETA APOSTOL

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Buna încadrare a școlilor — condiție a succesului muncii didactice

detașări și prin repartizarea noilor promoții de absolvenți. Este demn de relevat faptul că, potrivit principiilor cuprinse în Statut, regulamentul privind mișcarea personalului didactic concepe în așa fel operațiunile de numire și de transferare a personalului didactic încît să se realizeze o cit mai mare stabilitate a acestuia și continuitatea în activitatea cu elevii aceluiași clase, imbinată cu satisfacerea unor nevoi reale, interese personale și de familie. Ca atare regulamentul prevede că una din condițiile schimbării locului de muncă este activitatea neîntreruptă de cel puțin 3 ani în postul în care un cadru didactic funcționează, cere existența unor motive întemeiate pentru efectuarea unei transferări și arată că persoanele care în mod nejustificat nu s-au prezentat la posturile repartizate sau le-au părăsit au dreptul de a solicita o nouă numire ca titulari în învățământ numai după efectuarea transferărilor și repartizarea absolvenților. Aceste prevederi creează personalului didactic posibilitatea să desfășoare o activitate mai rodnică, întemeiată pe cunoașterea elevilor, pe programarea activității pe o perioadă mai mare și îi formează totodată răspunderea pentru rezultatele obținute.

Stabilitatea cadrelor didactice nu poate constitui însă numai o cerință generală. Ea reprezintă un obiectiv a cărui realizare trebuie urmărită în încadrarea fiecărei u-

acost învățământ, prevederile Regulamentului stabilesc că dreptul de prioritate în ocuparea catedrelor îl au acele cadre didactice care au urmat cursuri de perfecționare sau care au un stagiul de activitate în astfel de școli.

În condițiile în care, alături de personalul didactic calificat, care reprezintă majoritatea celor ce lucrează în școli, există și cadre fără calificare, se impune o grijă deosebită și în numirea suplimentarilor. Aceasta este cu atît mai important cu cît există un număr însemnat

Sensul muncii de educare ideologico-cetățenească

Printre o serie de întrebări de verigă intermediare, în special intuitive, chiar elevilor din primele clase li se pot forma atitudini și comportamente în spiritul grijii față de avuții publice, obștești, respectiv față de proprietatea socialistă, al respectului față de muncă, precum și atitudinii de neîncredere în superștii sau forțe supranaturale. Acestea, împreună cu multe altele, constituie nucleul educativ ideologico-cetățenești, nucleu care pot fi ulterior explicitate și consolidate rațional printr-o acțiune deschisă și propriu-zisă de formare a tuturor datelor fundamentale ale conștiinței socialiste.

Privită ca verigă a întregului proces educativ, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a tineretului școlar este totodată, din punctul de vedere al educatorilor, o acțiune de sine stătătoare, cu finalități proprii, așa cum am menționat la început. Centrul de greutate al acestei acțiuni cade pe for-

de posturi și catedre rezervate persoanelor promovate în muncă de conducere, de îndrumare și control. O bună încadrare a școlilor presupune înlăturarea fenomenului fluctuății și în rîndul suplimentarilor. De aceea regulamentul stabilește măsuri menite să asigure o oarecare stabilitate și continuitate a suplimentarilor, prin numirea acestora pînă la înapoierea titularilor sau pînă la ocuparea posturilor respective de către persoane calificate.

marea convingerilor, orice tendință de declarativism și formalism searbăd trebuind să fie evitată, combatută. Sensul muncii de educare ideologico-cetățenească este nu de a determina pe tineri să reproducă papagalcește cerințele cărora un membru al societății socialiste este dator să le facă față, ci de a-i convinge să acționeze ei înșiși, independenți, la „comanda” propriei conștiințe, în conformitate cu aceste cerințe.

Nu trebuie pierdut din vedere că influența propriu-zis ideologică se exercită asupra tineretului școlar pe variate canale, începînd de la familie și terminînd cu sistemul de comunicații de masă. Nu în toate cazurile acestea se armonizează deplin cu influența educativă a școlii. De natură ideologică este, de pildă, educația în spirit religios primitiv de unii copii și tineri în sinul familiilor lor, cum tot ideologică e și educarea în spiritul egoismului, al desconsiderării sarcinilor obștești

etc. Iată de ce caracterul activ, combativ, militant ține de însăși esența educației ideologice în spiritul socialismului. Școlarul nu poate avea în același timp „două conștiințe” — una ateist-științifică și alta mistic-religioasă, una pătrunsă de idealurile colectivismului și într-ajutorării prieteniești și alta întru de egoism.

Formarea unei concepții, a unei viziuni unitare, omogene și înaintate asupra lumii, în acord cu datele științelor și cu orientarea spre înțelegerea profundă a necesității de a imbrina interesele particulare cu cele generale reprezintă sarcini majore ale procesului explicit de cultivare a conștiinței socialiste în rîndurile tineretului școlar. Simburele concepției generale despre lume se formează la această vîrstă. Concepția despre lume se structurează în toate componentele personalității și se manifestă în întregul sistem de atitudini, comportamente și opinii.

Terenul cel mai fertil și mai unitar de educare ideologică și cetățenească a tineretului școlar îl reprezintă patriotismul socialist. În interdependență cu ideea și sentimentul de patrie se găsesc elementele fundamentale ale sistemului nostru socialist: statul socialist, partidul comunist, forța conducătoare și înnoitoare a societății, poporul făuritor al propriei sale istorii și al viitorului comunist, frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, bazată pe egalitatea în drepturi, munca — valoarea supremă a societății socialiste, familia, școala etc.

Registrul educării conștiinței socialiste este foarte larg și bogat. Utilizarea lui eficientă depinde în măsură hotărîtoare de măiestria educatorului, de capacitatea sa de influențare și convingere, atît implicit cît, mai ales, explicit.

